

BREDA, ATTRACTIEVE STAD DIE VERBINDT

Strategische contouren voor een toekomstig Breda

Uitdagingen voor de netwerkstad Breda

Breda is in potentie een ontmoetingsplaats en netwerkstad van internationale dimensie. Dit dankt zij aan haar geografische ligging en infrastructuur die een snel en effectief transport van mensen en goederen mogelijk maakt. Door het wegvallen van nationale grenzen kan de stad haar internationale potentie nog beter gaan benutten. Niet voor niets speelt Breda een toonaangevende rol op het gebied van logistieke processen. Daarnaast is Breda een stad waar het prima wonen en recreëren is, waar historie en hedendaagse cultuur elkaar ontmoeten, waar een Bourgondische inslag de maat is voor menselijke interactie.

Het is dé uitdaging voor Breda om deze onderscheidende positie naar een hoger plan te tillen. Als netwerkstad bij uitstek is Breda geknipt voor een focus op *Supply Chain management*; het hoogwaardige en integrale management van goederen- en informatiestromen. Deze focus stelt de stad in staat zich staande te houden in een economie die een snelle overgang doormaakt en waarin kwaliteit en duurzaamheid steeds belangrijker worden. Kernwoorden zijn: hooggeschoolde kennis- en dienstverlening, kleinschalige en middelgrote bedrijvigheid, innovatief ondernemerschap, specialistisch en internationaal onderwijs, hoogwaardige werkgelegenheid, een prettig, dynamisch en rijkgeschakeerd woon- en leefklimaat in een attractieve stad die haar historie en cultuur koestert. Door een scherpere positionering en profilering op dit gebied kan Breda haar wervend vermogen als netwerkstad ten volle uitnutten.

Pijlers en concrete speerpunten

Dit doel te bereiken, vraagt een gecoördineerde inzet van alle betrokken partijen: politiek, overheid, ondernemers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, bestaande samenwerkingsverbanden en betrokken burgers. Het roept om versterking van een aantal pijlers die de concrete dragers zijn van de focus op Supply Chain management en die voortbouwen op de ontwikkelingen die de afgelopen jaren in Breda zijn ingezet.

1. Het stimuleren van de ambities van de instellingen voor hoger onderwijs, wellicht onder een gemeenschappelijke koepel, toegespitst op management van goederen-, informatie- en personele stromen.
Concreet: het opbouwen van een Bredase academische koepel met een scherp profiel dat in Nederland nog niet aanwezig is: Supply Chain management, hoogwaardig onderhoud (*maintenance*), verkeer en vraagstukken van veiligheid en beveiliging, met daarnaast een aanbod in toerisme, vrijetijdsbesteding (*leisure*) en beeldcultuur. In samenwerking met andere universitaire instellingen aan te vullen met een ondersteunend aanbod in recht, economie en management, maar toegespitst op dit profiel en met een praktijkgerichte oriëntatie. Daarbij hoort ook de fysieke infrastructuur (campus) om opleidingen te clusteren en deze koepel optimaal te laten functioneren, in samenhang met het verbeteren van de studentenhuisvesting.

2. Het bevorderen van innovatief ondernemerschap. Dit maakt het mogelijk te profiteren van de aanwezigheid van bovenstaand kenniscluster en de daarmee steeds hoger geschoolde beroepsbevolking, met name op het gebied van Supply Chain management. In samenhang met het fundamentele en toegepaste onderzoek van de “kenniskoepel”, kan de bedrijvigheid op dit terrein de kennis verder voeden en een aanjager van de lokale en regionale economie zijn. Maar die vruchten worden pas geplukt bij een gunstig klimaat voor kleinschalig ondernemerschap, en startende ondernemers, met name in de hoogwaardige dienstverlening.
Concreet: het ontwikkelen van vestigingslocaties, zo mogelijk ook geclusterd, voor kleinschalige bedrijven, herstructurering van bestaande bedrijventerreinen, het uitbouwen van netwerkplatforms, het bevorderen van creatieve economie en van kleinschalige initiatieven in wijken.

3. Het versterken van de schoonheid van de stad, het culturele leven en de uitstraling van stad van Beeldcultuur en Erfgoed, met de bijbehorende kleinschalige creatieve bedrijvigheid. Via de beeldcultuur, die specifiek is voor Breda, is ook de link te leggen naar de virtuele samenleving. Maar nodig is ook de versterking van het beleven van de stad, haar schoonheid en haar culturele dynamiek.
Concreet: het vergroten van het culturele aanbod, het positioneren voor Culturele Hoofdstad 2018, het verbeteren van het gastronomische aanbod, het stimuleren van evenementen, het vergroten van een gevarieerd winkelbestand met kleinschalige winkels, het vergroten van de schoonheid van de openbare ruimte, het beter beschermen en uitnutten van het historische erfgoed.

4. Het versterken van het leef- en woonklimaat in de hele stad.
Concreet: het verder investeren en wegwerken van beleving van tweedeling in de stad, als ook het wegwerken van de achterstand in de fysieke en sociale infrastructuur tussen specifieke wijken. Het bieden van goede onderwijsfaciliteiten inclusief een Internationale School, het verschaffen van kleinschalige zorg, ook voor ouderen, het op peil houden van voorzieningen op wijkniveau, het laten participeren van inwoners van achterstandswijken in de nieuwe economische profilering, het aanbieden van een gevarieerd woonbestand.

5. Het uitbouwen van de (internationale) potentie als plaats van samenkomst. Hierbij gaat het vooral om het verbeteren van de fysieke netwerkfaciliteiten in de stad en het versterken van de bereikbaarheid, met een zo gering mogelijke milieubelasting.
Concreet: het verbeteren van de bereikbaarheid via spoor en weg (verbreden A27, A58, spoor Breda-Utrecht), verminderen autoverkeer binnen de stad, het opzetten van HOV in het stadsgewest, het opzetten van een of twee transferia, het verbeteren van hotelaccommodatie, het realiseren van evenementenvoorzieningen, het uitbreiden van congresruimte.

Appèl tot beweging

Veel van de dynamiek die Breda in de afgelopen jaren kende, was gestoeld op de algemene economische groei in Nederland. Die groei is vooralsnog voorbij. Takken van economie waarin Breda en West-Brabant sterk zijn, de logistiek en de bouw, worden zwaar getroffen. De groei van de logistiek bracht en brengt bovendien ook ruimtebeslag en vervuiling met zich mee, die het woonklimaat aantasten. Het feit dat Breda een typische autostad is, draagt

nog meer bij aan congestie en milieuproblemen. Door het grote ruimteslag van de huidige activiteiten worden nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen bovendien steeds schaarser.

Problemen zijn er ook op sociaal gebied. Met name de scherpe polarisatie tussen rijk en arm baart zorgen. De leefkwaliteit in verschillende wijken staat onder druk en Breda zakt op dit punt in vergelijking met andere steden weg. Maar vooral is het de vraag of Breda is voorbereid op de toekomstige economische ontwikkelingen, die vooral zullen plaatsvinden in hoogwaardige dienstverlening, in een netwerksamenleving die minder fysieke economische activiteiten vraagt. Deze ontwikkelingen moeten kunnen steunen op een hooggeschoold arbeidsreservoir, met liefst een helder profiel. Weliswaar heeft Breda niet weinig hooggeschoolden, maar minder dan de universiteitssteden. Bovendien vinden de hooggeschoolden in belangrijke mate buiten Breda hun emplooi, terwijl de pendelaars die naar Breda komen vooral laaggeschoold zijn.

Wij zijn ervan overtuigd dat de vijf benoemde pijlers de stad Breda een sterke positie kunnen geven in de netwerksamenleving die nu ontstaat en haar in staat stellen hierin een (inter)nationale rol te spelen. De regio profiteert hiervan in het kielzog nadrukkelijk mee en kan hierbij haar eigen specifieke rol invullen. Dit moet helpen de economische dynamiek te genereren die nodig is om de gesignaleerde problemen op te lossen, een aantal grootschalige projecten in de stad succesvol te realiseren en het huidige welvaart- en welzijnsniveau te handhaven, of liefst nog te verbeteren.

Dit manifest 'Breda, attractieve stad die verbindt' willen we met de stad en samenleving delen. Het is een appèl aan politiek, overheid, ondernemers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, bestaande samenwerkingsverbanden en betrokken burgers om 'Breda, attractieve stad die verbindt' mede gestalte te geven. Wij vertrouwen erop dat velen in beweging zullen komen.

Namens het Netwerk Strategisch Beraad Breda:

Dhr. B.J.P. van Bavel	Hoogleraar Economische en Sociale Geschiedenis UU, vice-voorzitter NAC;
Dhr. W. Bens	Directeur Dinalog;
Mw. J. Cortlever	General Manager Abbott Logistics B.V.;
Dhr. P.H.A. Frissen	Hoogleraar Bestuurskunde UvT, Decaan en Bestuursvoorzitter NSOB;
Dhr. S. van Groningen	Gouverneur KMA;
Dhr. W.P.J.M. Kriek	Directievoorzitter Rabobank Breda/Voorzitter Kring directeuren Rabobanken Zuid West Nederland;
Dhr. C. Langeveld	Directeur Chassé Theater, Bijzonder Hoogleraar Economie van de Podiumkunsten;
Dhr. E. Martens	Communicatiemanager Amgen Europe;
Dhr. N. van Os	Lid College Bestuur NHTV;
Dhr. P.L.A. Rüpp	Voorzitter Raad van Bestuur Avans Hogeschool;
Dhr. J. Schipper	President Commissaris BOM;
Dhr. O. Suttorp	Bestuursvoorzitter Amphibia Ziekenhuis;
Dhr. E.J.C.E.M. Westenburg	Bestuurslid VVV/Lid Brebux